

Meil oli õigus!

Valitsus kasutas täitevvõime repressioonideks

Reformierakondlane Imre Sooäär avameelitses

„Ah et riigilt aastas umbes miljon eurot saav erakond on äraostetav 600 euroga? Millegipärast ei kõla see usutavalt. Ja kes on äraostja? Ah et pidevalt erinevate kahtlaste skeemidega silma paistnud pealetükkiv pommionu Võrust. Miks ma küll ei usu, et sellisel kujul see asi kohtus pidama jääb,“ kirjutas Delfi ajakirjanik Vahur Koorits prohvetlikult juba 10. jaanuaril (kohe pärast 6. jaanuaril toimunud läbiotsimisaktsiooni Priit Toobali ja Ester Tuiksoo kodudes ning Keskerakonna kontoris) oma blogis.

Ja jätkab samas: „Kui aga see asi kohtus laiali laguneb või sinna üldse ei jõuagi, siis näeb asi ikka üsna hapu välja. Sel juhul saab aeg meelde tuletada näiteks Mart Viisitamme juhtumit, kellele kaitsepolitsei pani süüks nelja asja, mis kõik varisesid kohtus kokku, ja Viisitamm mõisteti täielikult õigeks. Meelde tuleb Vladimir Panovi juhtum, kelle vahistas küll keskkriminaalpolitsei, ent kelle kohtuasi lõppes samuti täieliku laialivarisemisega kohtus. Tegijal juhtum, aga miks ikka esitatakse ühe erakonna liikmetele suurejooneliselt süüdistusi, mis kohtus järjest läbi kukuvad?“ arutles Koorits.

„Ent süüdi mõistab Eestis vaid kohus ja kui kohtus ei suudeta süüdimõistvaid otsuseid saavutada, vaid tuleb hoopis rida õigeksmõistmisi, siis peaksid kaitsepolitseinikud hetke peeglist vaatama ja järele mõtlema, kas kusagil pole midagi valesti tehtud?“ hoiatas Koorits juba jaanuaris.

Tänaseks on tema ennustus täitumas. Kapo ja prokuratuuri usaldusväärsus on avalikkuse silmis kõikuma löönud. Priit Toobal ja Ester Tuiksoo osutusid pärast meediapoolseid vintsutamisi ja avalikke hukkamõistmisi süütuteks – nagu arvata oligi.

Kesknädala hinnangul võlgneb Kalle

Laanet (pildil) keskerakondlastele vabanduse. Nimelt nõudis Laanet 9. jaanuaril Delfi vahendusel Tuiksoo ja Toobali taandumist oma ametikohtadelt ja erakonna esimehelt Edgar Savisaarelt vastutuse võtmist. Ju siis lootsid Kalle Laanet, Ain Seppik ja nende juhitud erakonna siseopositsioon kapo tekitatud (või kas tekitaja oli üldse kapo?) skandaali kiiluvees Keskerakonda üle võtta.

11. aprillil kirjutas Kesknädal sellest, kuidas valitsus kasutas täitevvõimu Toobali ja Tuiksoo repressioonideks. Mitu aastat jälitati Keskerakonna liikmeid, ja selgus, et põhjuseta. „Kes selle eest vastutab?“ küsib opositsiooni-erakond õigustatult.

Keskerakonna pressiesindaja Taavi Pukk on veendunud, et nende kuude jooksul toimunu on Keskerakonnale tuntavalt mõjunud kahjustavalt. Kuid hiljutine otsus kriminaalasi lõpetada annab partei meelekindlatele liikmetele ja truuetele toetajatele uut indu seista Keskerakonna tõekspidamiste eest.

„Küll aga tekib küsimus: kes vastutab selle eest, et suurima opositsiooni-erakonna kaht esindajat Riigikogus kuulati pealt ja füüsiliselt jälitati pea kaks aastat? Ja seda ajendil, mis praeguseks on ära langenud,“ küsib Pukk Delfi vahendusel. Sama küsib Kesknädal: kes maksab neile inimestele, nende lähedastele mure ja tervisehäda eest? Kes maksab erakonnale maine kahjustamise eest? Isegi valijad on kaudselt kaotajad – kõigi nende, sõna otseses mõttes, jamade ajal on ju olnud takistatud Keskerakonna programmeeritud tegevus ja aktiivne osalemine poliitikas. Või ongi see eesmärgiks?

Indrek Veiserik

Laanet: Toobal ja Tuiksoo peaksid juhtivatelt kohtadelt lahkuma (139)

09. jaanuar 2012 06:26

Martina Ilin
www.DELF.ee

Keskerakondlane Kalle Laanet loodab, et tänasel erakonna juhatuse koosolekul otsustatakse, et kuriteos kahtlustatavad erakonna liikmed peavad juhtivatelt kohtadelt tagasi astuma. Suuremaid muutusi tooks kaasa see, kui erakonna esimees

VIIMASED	LOET
16:00 Kapitalism o Vabariigis põlluma suretanud	
15:55 Osta.ee-s ve tunnid müügil inim Kiirustage, seltsim	
15:50 Tubade arv E majutuskohtades k 2.5 protsenti (1)	
15:47 Lasnamäe p linnaosa valitsusel 4000 eurot (7)	
15:44 Mercedes lei Schumacherile ma	
15:37 Väikesaartel rajama päästejaar	
15:33 Tsahhina: mi	

Yana Toom: Kaitsepolitsei tehku uus aastaraamat!

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liige ja endine Tallinna abilinnapea Yana Toom (pildil) esitas Tallinna halduskohtusse kaebuse Kaitsepolitsei ameti vastu – isikuandmete juurdepääsu võimaldamise lõpetamise ning ebaõigete andmete ümberlükkamise nõudes – seoses kaitsepolitsei 2011. aasta aastaraamatuga, kus Yana Toomi nime esitleti parlamendisaadikut halvustavas, kuid tõendamata kontekstis.

Toom selgitab kaebuses, et isikuandmete töötlemine ei olnud aastaraamatus eesmärgikohane – arvestades asjaolu, et aastaraamatus ei väideta, nagu oleks Yana Toomi käitumine vastuolus seadusega, jääb arusaamatuks,

kuidas avalikkuse informeerimine kaebaja õiguspärasest käitumisest saab ennetada julgeolekuohte või kuritegusid. Lisaks on Toomi osas avaldatud tegelikkusele mitte vastavat informatsiooni – väidetakse, et Yana Toom on koos-

töös Inimõiguste Teabekeskusega survestanud Tallinna vene koole esitama linnavolikogule taotlusi.

Kaebuses nõuab Toom:

- * Kaitsepolitsei ameti poolt avaldatud aastaraamatus Yana Toomi puudutava teabe avaldamise õigusvastasuse tuvastamist;
- * kohustada Kaitsepolitsei ametit kustutama või kinni katma aastaraamatu digitaalses versioonis sisalduv väide Yana Toomi kohta ning avaldama aastaraamat uuel kujul

Kaitsepolitsei ameti veebilehel;

- * kohustada Kaitsepolitsei ametit kõrvaldama 2011. aasta aastaraamatu eksemplariid Rahvusraamatukogust, Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli ja Sisekaitseakadeemia raamatukogudest ning maakondade keskraamatukogudest;
- * kohustada Kaitsepolitsei ametit trükkima uue sisuga (s.o sisuga, millest on kõrvaldatud Yana Toomi kohta käivad ebaõiged andmed) aastaraamatu paberandjal, ning asendama Rahvusraamatu-

kogus, Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli ning Sisekaitseakadeemia raamatukogudes ja maakondade keskraamatukogudes asuvad aastaraamatu eksemplariid uute eksemplariiddega;

- * kohustada Kaitsepolitsei ametit avaldama pressiteade, milles oleks ümber lükatud Yana Toomi kohta esitatud valeväited. **Kn**

Toimetused: Yana Toom on saanud kutse esimesele kohtuistungile 17. septembriks.

Juhtkiri

Nad ei saanud teha minust kriminaalkurjategijat

KARIN TAMMEVÄGI
Põhja-Tallinna vanem

Õiguskaitseorganitega seotud sündmused, mis viimasel ajal on avalikkuse tähelepanu kōitnud, kutsuvad paljudes esile vastakaid tundeid ja tekitavad hulgaliselt küsimusi.

Kuna sain viimase aasta vältel ise tunda, mida tähendavad ebaõiglane kohtlemine ja alusetud kahtlustused, siis pean oluliseks kõiki püüdlusi, mille eesmärgiks on jõuda tõeni. Kapo ja prokuratuur peavad selgitama, kuidas sellised rünnakud opositsioonipoliitikute vastu sünnivad, kes neid tellib, kes on rakendanud õiguskaitseorganid oma kättemaksu- või poliitvõitluse-vankri ette.

Keskerakonda kuuluvate poliitikute ülevalamine alusetute kahtlustustega ja häbimärgistamine kapo aastaraamatus on ületanud igasuguse piiri ning lõhknud paljude inimeste usaldust oma riigi vastu. Hämmastusega lugesin IRL-lasest siseministri Ken-Marti Vaheri sõnu, et läbiotsimine ei eeldagi kuritegu ja on lihtsalt kontroll. Kas säärast „kontrolli“ hakatakse laiemale kasutama? Kes koostab valimi selliselt „kontrollitavatest“ kodudest? Mida täpsemalt üldse kontrollitakse? Vaher püüab meid ja iseennast veenda, et viimastel päevadel kokkukukkunud kriminaalasjad pole kapo usaldusväärsust vähendanud. Nende silmis, kes seda asutust juba varasemalt ei usaldanud, tõesti mitte, aga paljude meelest sai kannatada kogu riigi usaldusväärsus.

KESKMÖTE: Oma kogemustest võin öelda, et kapo ametnikud kõhkle mata rikkusid menetluse käigus minu õigusi, hirmutasid ja vassisid. Kas ma peaksin neid täna usaldama?

Oma kogemustest võin öelda, et kapo ametnikud kõhkle mata rikkusid menetluse käigus minu õigusi, hirmutasid ja vassisid. Kas ma peaksin neid täna usaldama? Paljud inimesed on veendunud, et nende telefonikõnelusi kuulatakse pealt, nende e-kirjavahetust jälgitakse. Kas see on normaalne? Isegi kui nende inimeste oletused ei vasta tegelikkusele, siis sellise hirmuõhkonnaga on loonud just õiguskaitseorganite tegevus, mis näib lähtuvat põhimõttest „Igähest saab teha kriminaalkurjategija!“.

Eriti solvav oli lugeda peaprokurör Norman Aasa tõekspidamist, et selline ekslik kahtlustamine on igati normaalne, sest ka õiguskaitseorganites töötavad inimesed ja eksimine on ju inimlik. Tundub, et Aas ei anna endale aru, mida selline eksimine võib kaasa tuua ja on juba toonud. „Tänu“ sellistele eksimustele on saanud kahjustada nii mõnegi inimese tervis, turvatunne, usk õiglasesse kohtlemisse, peresuhted, töövõime jne. Nii hoolimatult ei tohi suhtuda inimelusse nagu seda teeb riigi peaprokurör.

Pärast selliseid „inimlikke eksimusi“ peaks sellel ametipostil töötav ametnik tegema kõikvõimaliku, et välja selgitada viimseidki asjaolud, mis viisid alusetute kahtlustusteni. Aga selleks ei näi mingit soovi olevat. Miks küll? Äkki sellepärast, et mingit eksimust ei olnud? Oli hoopis ebaõnnestunud katse tõrjuda poliitikast Keskerakonna esindajaid...

Mul on väga hea meel, et osa naeruväärsest kahtlustusest Priit Toobali ja Ester Tuiksoo vastu kokku kukkus, ning loodan, et peatselt on kogu see lugu nende jaoks vaid üks väga ebameeldiv mälestus. Aga veel rohkem tahaks näha seda päeva, mil meie õiguskaitseorganite esindajad ausalt ja avameelselt nende juhtumite tagamaadest räägivad ning kõigi nende tegevuse läbi kannatada saanud inimeste ees vabandavad. Kuna see päev veel niipea ei koida, peame ise oma õigusi kaitsma ja alati ebaõiglasest vastu astuma. Alla anda ei tohi, sest siis võidab hirm.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 274 573

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Keskerakond taastaks matusetoetuse

Keskerakonna fraktsioon algatas seaduseelnõu, mis taastaks 191-eurose matusetoetuse. Eelnõu eesmärgiks on leevendada omakse kaotanud perede olukorda.

„Matusetoetuse kaotamine 2009. aastal on halvendanud eelkõige nende perede toimetulekut, keda kurb sündmus tabab ootamatult ning kui lahkunud enesel pole oma matuste tarbeks midagi säästetud. Arvestuste kohaselt maksab pealinnas kabeli kasutamise eest vähemalt 500 eurot, mis vähemkindlustatud peredele on ülemäärane suur summa. Sotsiaaltöötajad kinnitavad, et mõnikord püütakse ootamatut suurt väljaminekut lahendada kiirraha võtmisega. See aga paneb aluse rängale sündmusteahelale – lahkunu pereliikmetele jäävad matustest tingitud suured majanduslikud probleemid,“ kommenteeris sotsiaalkomisjoni aseesimees Yana Toom eelnõu algatamise vajadust. Toomi sõnul tuleb ette ka olukordi, kus rahapuuduses inimesed keelduvad matuseid korraldamast, mistõttu on valla- või linnavalitsused sunnitud oma elanikke selles abistama, kuid ka omavalitsustel puudub rahaline võimekus kõiki hädasolijaid toetada. Keskerakonna fraktsiooni eelnõu näeb ette taastada riiklik matusetoetus enne 1. juulit 2009 kehtinud summas. Riigieelarve koormus suureneks umbes 3,5 miljoni euro võrra. Eelnõu näeb

ette seadusemuudatuse jõustumise 1. jaanuaril 2013. Et inimesed enam ei looda, et riik siin midagi inimeste heaks teeks, seda näitavad ka kommentaarid matusetoetuse eelnõule. „Saage ükskord aru, riigil pole raha mingi nüruse kodaniku jaoks, riigil on vaja riigikogulasi, erakondi finantseerida, DASA-d, MSA-d, MTÜ-d nõuavad ka palju raha, kaitsealud, NATO, afgaani sõda, kreeklaste toetamine, euro päästmine jne... Kuskohest siis raha võetakse mingi nüruse matuse toetuseks, kusjuures inimene on ju juba surnud, enam tema käest makse ei saa, viimane kord saab matusekuludelt käibemaksu ja kõik... Mida te veel tahate? Peab uhke olema, et isegi surnuna saab refkommarite riiki toetada,“ kirjutab üks teravkeel. Kuuldavasti on mõnel pool isegi loobunud kadunud matmast, jättes koolnu tervenisti valla või linna hooleks. „Nii et laibad solgiauku?“ kirjutab teine netikommentaator, ja teeb aegade ülese üldistuse: „Inimtsivilisatsiooni algeid arvestatakse matusekommetest. Kui me enam omakseid ei mata, siis võime ka inimeseks olemisega hüvasti jätta. Karvad selga ja hängima...“

Koalitsioon tegi seekord erandi ja otsustas opositsiooni eelnõu menetluse jätta.

Keskerakonna ettepanek: elekter odavamaks!

Keskerakonna fraktsioon algatas 14. mail Riigikogus seaduseelnõu, mis näeb ette langetada elektri hinnale lisanduvat aktsiisi 4,5 korda – Euroopa Liidu poolt kehtestatud minimaalmäärani. Eelnõu eesmärgiks on leevendada hinnatõusu, mille toob kaasa 2013. aastal üleminek täielikult avatud elektriturule. Keskerakonna fraktsiooni esimehe Kadri Simsoni sõnul on viimasel aastal kodukulud hüppeliselt kasvanud ning riik peab leidma teid, kuidas inimestele hinnatõusu leevendada. „Meil on võimalus astuda reaalseid samme inimeste vaesumise tõkestamiseks, langetades elektriaktsiisi Euroopa Liidu miinimummäärani, milleks on 1 euro; hetkel on see aga peaaegu 4,5 korda kõrgem.“

„Statistikaameti andmetel moodustasid tarbijahinnaindeksist

2011. aasta aprilliga võrreldes kõige rohkem just eluasemele tehtavad kulutused, mis andsid hinnatõusust peaaegu poole,“ märkis Simson.

„Eelmisel aastal oli elektri vabaturuhind Eesti hinnapiirkonnas 40% kõrgem kui praegu Narva Elektriijaamast tuleval,“ ütles Simson. „See tähendab, et 2013. aastal peavad kõik Eesti tarbijad hakkama elektri eest maksma peaaegu 40% rohkem. Seda hinnatõusu aitaks leevendada vähendatud aktsiisimaks.“ Elektriaktsiisi alandamise korral väheneks aktsiisi laekumine riigieelarvesse 24 miljoni euro ulatuses. Samas suureneks käibemaksu laekumine riigieelarvesse 13,5 miljoni euro võrra. Eelnõu näeb ette aktsiisi langetada alates 2013. aasta 1. jaanuarist.

Saksamaa põhiseaduse muutmise lõpetaks euroõudused

Briti lehe *The Telegraph* kolumnist Ambrose Evans-Pritchard kirjutas 15. mail, et Kreeka lahkumine euroalast, kus kehtib Euroopa Liidu ühisraha euro, läheks Saksamaale ja Prantsusmaale maksma 155 miljardit eurot.

Ka Soome puhul on kõneldud Kreeka euroalast lahkumise korral miljarditesse eurodesse ulatuvatest kahjustest. Evans-Pritchardi hinnangul hakkavad USA, Hiina ja teised globaaljõud Euroopale avaldama tugevat survet, et Kreeka lahkumist euroalast viidaks läbi tasakaalulal moel. Ka IMF võib tema hinnangul sekkuda.

Teadaolevalt tegutseb juba möödunud aastast Saksa rahandusministri Wolfgang Schäuble korraldusel nn Kreeka tööriühm. Isoleerituna rahandusministeeriumist töötab see rühm välja mudeleid ja stsenaariume Kreeka euroalast lahkumise võimalikest tagajärgedest nii Saksamaale kui ka euroalale tervikuna. Evans-Pritchard oma artiklis hoiatab Kreeka euroalast lahkumise ränkade tagajärgede eest, mis võivad kaasa tuua suuri probleeme peale Saksamaa ja Prantsusmaa ka Portugalis, Iirimaa, Hispaanias, Itaalias ja Belgias.

Selle absurdse olukorra saaks Evans-Pritchardi hinnangul lõpetada kiiresti, kui Euroopa Liit looks tõeliselt tugeva

keskpanga, mis võtaks enda peale kõik euroalasse kuuluvate suveräänsete riikide riskid, ilma *Bundesbanki*-poolsete rünnakuteta. Ka peab Euroopa Liit muutma Euroopa Majandus- ja Rahaliidu (EMU) rahanduslikuks tervikuks ühtse eelarve ja maksusüsteemiga.

„See tähendab Saksamaa põhiseaduse ümberkirjutamist, ja nende meetmete jõustumisel kaob Saksamaa eksistents suveräänse riigina,“ kirjutab Evans-Pritchard.

Ta avaldas artiklis kaastunnet Saksamaa rahvale. „See ongi just see, millesse Saksa poliitilised juhid teid viisid ilma teilt luba küsimata,“ kirjutab ta. Sest nimetatud meetmete rakendamine on Evans-Pritchardi sõnul elementaarseks majandusuniooni toimimiseks vajalik.

„Meie *Telegraphi* toimetuses püüdsime juba 1990-ndate alguses korduvalt kirjutada sellest, et EMU kujuneb rahvusriikide ja demokraatia hävitajaks. Sama tegid julged Saksa professorid. Aga keegi meid tol ajal ei kuulanud,“ märgib ajakirjanik. Evans-Pritchard arvab, et sakslased ei nõustu tema poolt välja pakutud uute meetmetega, mis muudaksid Saksamaa põhiseadust. See aga tähendab, et me kõik seisame silmitsi suurte jamadega, märkis Briti kolumnist lõpetuseks.

HIIBUSE NÄDAL

KAPO ON OMA FORSSEERITUD KURIKUULSATE KESKERAKONNA RÜNDAMISTEGA JA VEEL SISESKANDAALIDE TÕTTU SAAVUTAMAS GPU JA KGB KUULSUST.

Veneaegsed "redised" pole kuhugi kadunud: Oviiri ja Kaselo juhtum

GLEERI PAUR
Keskerakonna Ülenurme osakonna endine esinaine

Kõik see

oli justkui eile, aga, täpsemalt meenutades, aastal 2008. On asju, sündmusi ja tegusid, mis ei hooli ajast, vaid settivad mällu kogu inimese eluks. Samas väidetakse, et meie, eestlaste, sotsiaalne mälu ei ulatu kaugemale kui Põhja-sõda. Polevat sellest ajast varasemaid pärimusi ega meenutusi, mis kandunud eestlaste seas põlvest põlve. Räägitakse ka, et ühe põlvkonna jooksul karastuvad ja kivistuvad inimese veendumused, vaated ja suhtumine ühiskondlikesse protsessidesse. Ometi võib tuua ka näiteid, mis seda eestlaste arvamust ei kinnita.

Mulle meenuski

üks sündmus, kus keskera-kondlane Siiri Oviir Tartumaa

Rõngu valla Valguta seltsimajas naistepäeva üritusel sajale inimesele õhinaga ja lootusrikkalt rääkis, kuidas tema võitleb Euroopa Parlamendis meie kõigi õiguste ja parema homse nimel. Nüüdki veel tuleb pisar silma, kui tookordset emotsioonidest küllastunud vaatamängu meenutan. Ka mind haaras eurosaadiku maalitud helesinine unistus, mille Valgutast kaasa sain.

Asusin usinasti tegutsema,

et Siiri Oviir saaks Keskerakonna nimekirjas Euroopa Parlamenti, sest see naine pidi ju olema nii erakonna kui ka kõigi teiste eestimaalaste suur lootus paremale homsele. Tol ajal oli Tartumaa piirkonna esimees särasilmne ja erakonnale pühendunud noor Henri Kaselo, kes veelgi mu usku ja lootust tugevamaks süstis. Henri andis mulle isegi Siiri Oviiri poolt Euroopa tähisega kilest tuulepluusi, kus selgelt kirjas „Siiri on õigel teel“. Tegime innustunult ja eesmärgile pühendunult tööd. Rahvas uskus ja usaldas Keskerakonda ja Siirit kui keskera-kondlast nendel Euroopa Parlamendi valimistel. Olime õnnelikud, sest meie eesmärk täitus, kaasmaalased

olid meid mõistnud!

Mina ei usu,

et Siiri ei saanud aru, et just Keskerakonna ideed, programmilised eesmärgid ja eestlaste usaldus olid need faktorid, mis seadustatud kinniste nimekirjade alusel ta Euroopa Parlamenti läkitasid. Kui valija läks valimiskabiini, ei seisnud sedelil ju ühegi inimese nime – seisid vaid erakonnad.

Olen alati Siirist lugu pidanud,

sest seda süstis ka meie piirkonna esimees Henri Kaselo. Keskerakonnal läks hästi Euroopa Parlamendi valimistel 2009. aastal, Siiri Oviiril läks hästi, sest ta sai Euroopasse tagasi. Hästi läks ka endisel Tartumaa piirkonna esimehel Henri Kaselol, kes sai Brüsselis Oviiri nõunikuks. Halvasti läks meil, ülejäänutel, kes usinasti ja ennatsalgavalt tegutsesid, sest meie eestkostjad Oviir ja Kaselo on tänaseks kaotanud väarikuse ja austuse nende erakonna-kaaslaste suhtes, kes usaldas, lootes ja kõvasti kampaaniatööd tehes nad oma esindajateks tõstsid. Nad osutusid tavalisteks „redisteks“ ja erakonnast põgenedes külva-

sid oma senise koduerakonna üle laimuga.

Nüüd pole meil Euroopa Parlamendis eestkostjaid, olemas kaotanud need, kelle nimel tehti tuhandete liikmete poolt ränka tööd ja kelle nimel investeeris erakond miljoneid kroone.

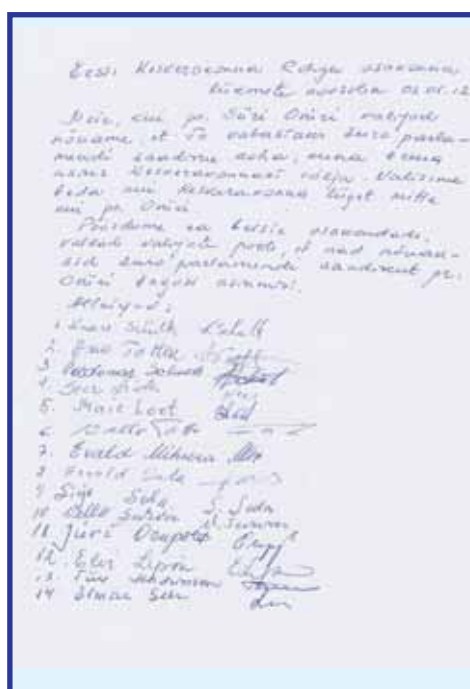
Siiri Oviir!

Oleks väga kena Sinust, et kuna Sa enam ei ole Keskerakonnas, siis vabastad koha keskera-kondlasele.

Loodan väga Sinu aususele, hea Siiri! Endast ja teistest lugupidav inimene ei hakka tagantjäreli rusikatega vehkima, kui ta on otsustanud minna oma teed.

Ja Henri, vana hea sõber!

See, mida Sina tegid, ei ole küll härrasmehe tegu. Olen Sinus pettunud. Kui Sulle ei meeldinud enam erakonnas olla, mis siis ikka, anna minna kaugustesse. Kas Sul tõesti häbi ei ole,

2. mail toimus Keskerakonna Rõngu osakonna tava-pärane igakuine koosolek Valguta seltsimajas, kus otsustati tagasi kutsuda Euroopa Parlamendi saadik Siiri Oviir. Kirjalikule pöördumisele kirjutas 14 osakonna liiget alla omil sõnul „vabast tahtest ja õiglustundest“. Keegi vastu ei olnud. Kirjalike avaldustega on nõutud endiste keskera-kondlaste Vilja Savisaar-Toomasti ja Siiri Oviiri lahkumist Euroopa Parlamendist ka Keskerakonna piirkonnakonverent-sidel Jõgevamaal, Võrumaal ja Pärnumaal.

Henri? Sa vehkisid omal ajal tõsiselt tööd teha, et noori erakonda kutsuda, nüüd vehkisid jälle, et neid erakonnast

välja saada. Oi-oi Henri, kuidas siis sedasi? Nii nende inimestega, kes on Sulle head teinud, ei käituta.

Läänemaa piirkond võttis aastakoosolekul vastu avalduse, et Keskerakonnast välja astunud Euroopa Parlamendi saadikud peaksid eetilistel põhjustel loovutama oma saadikukohad asendusliikmetele. Sama peaksid tegema ka Riigikogu liikmed, kes on välja arvatud Keskerakonnast või sealt omal soovil lahkunud.

E-valimistest e-laulupeoni

Meil ollakse uhke, et Eesti on ainus riik, kus tavalise valimisviisiga kõrvuti eksisteerib võimalus valida riigiorganeid interneti kaudu.

UNO KIVIK
Harjumaa

Ka minul on kodus olemas arvuti ja selle vajalikud liseseadmed ning nõutavate omadustega ID-kaart, aga e-valimiste idee mulle ei istu. Nimelt pole probleem e-valimiste tehnika usaldatavuses ja valimise salajasuses. Asja väärtustepõhine probleem seisneb selles, et e-valimiste ja tavakujunenud valimisviisi kõrvuti kasutamine pole demokraatlik ega ole meil kehtiva põhiseadusega kooskõlas. Selle § 60 ütleb, et „... Valimised on üldised, ühetaolised ja otsesed. Häälletamine on salajane“.

Kuid e-valimiste kasutamine senise valimisviisiga kõrvuti jagab valijad kahte „seisusesse“. Ühed, kellel on vastav arvutikomplekt ja vajalik oskus seda kasutada oma tahte avaldamiseks. Ja teised, kellel niisugust võimalust ei ole.

Lisaks, et esimestele on tehtud osavõtt valimisprotseduurist füüsiliselt väga mugavaks. Siin lõhnab lugu valijate jagamisega varandusliku tsensuse (millegi omamise) ja haridusliku tsensuse (millegi oskamise) järgi. Kuhu jääb põhiseadusse sisse kirjutatud ühetaolisuse nõue? (Tuletagem meelde Suurt Prantsuse revolutsiooni, mis algas seisusliku valimissüsteemi tühistamisest.)

Mõistan IT-tegelaste vaimustunud püüdu igale elualale interneti-võimalusi sisse pookida, kuid kusagil on piir. Ohtu seatakse väärtustepõhine mõtlemine. Ja ka kodanike ühtsuse tunne – me läheme riiklikult vajalikule üritusele võrdsetena ja võrdsetes tingimustes. Olgu valimispäev pidupäev rahvaühitsuse üleva tunde loomiseks ja süvendamiseks! Pole palju üks kord nelja aasta tagant kodust väljatulekuga üheskoos väljendada oma isiklikku soovi, mis suunas peaks järgmised neli aastat meie (oma) riik edasi arenema.

Või siis garanteerigu riik igale valijale koju arvuti ja koolitagu kõik valijad seda e-valimisteks kasutama!

Nii võiksime interneti võimaluste ärakasutamises lõpuks välja jõuda ka e-laulupidudeni.

SAHINAD

Kalle Laanet tahab Raivo Aegi asemele?

Riigikogu koridorides ringleb paar versiooni aknaaluse Laaneti unistuste kohta. Pole välisatunud, et ta neid ka ise levitab, pärast ebaõnnestunud katset ümber asuda Brüsselisse Euroopa Politsei juhtkonda, milleks Ken-Marti Vaher talle ka omapoolse soovitus andis. Nagu nägime, ilma suurema kaaluta. Nüüd räägitakse, et nii Reformierakond kui ka IRL teevad Laanetile suuri panuseid ja mida kõike nad talle pakuvad.

Reformierakond olevat Laanetile oma rida-dega liitumise eest pakkunud kaitsepolitsei ülema kohta. Pole võimatu! On ju Laanet oma ustavust Reformierakonnale juba küll näidanud. Ja kuigi kindral Raivo Aegil (pildil) on veel aasta ametiaega ees, võidakse talle juba sel kevadel teha ettepanek, millest on võimatu ära öelda – saata mees pensionile. Aeg on ennast ju piisavalt diskrediteerinud. Nii mõnigi Reformi ja IRL-i tegelane hingaks selle ümberpaigutuse peale kergendatult.

Üles kerkib aga vähemalt kaks probleemi. Siseminister Vaheril

pole midagi selle vastu, et Aegist vabaneda, aga tal on oma kandidaat – Margus Kurm. Vaher ei taha (ei saa) temast kuidagi loobuda. Kas tuleb Kurm või jääb Aeg! – nõudvat Vaher. Teine probleem: kui Laanet lahkub parlamendist, tuleb asemele parteitruu keskera-kondlane Jaanus Karilaid. Selline vahetus ei sobi parempoolsele valitsusele ega aknaaluste üldse. Nii et kumbki reformistide variant ei näi kuigi tõene.

Vastukaaluks olevat IRL pakkunud Laanetile võimalust ühineda mitte „oravatega“, vaid hoopis nendega. Kauba peale lubatud

Saaremaa kergeusklikule noorsandile Riigikogu esimehe kohta, kui Ene Ergmast lahti saadakse. Kuid ka see versioon ei tundu tõepärasena. Res Publicas on küllalt tegelasi, kes näevad ennast Riigikogu esimehe kohale sobivat paremini kui reetur Laanetit. Juba on kuulda ähvardusi uksi paugutada, kui Reinsalu hakkaks niisuguseid ümberkorraldusi ette võtma.

Nii jääbki Laanet suurtest hu-huu-pakkumistest hoolimata ikka edasi akna alla näppu imema. Viimane šanss tema jaoks – hakata vedama vähemalt aknaaluste seltskonda – läks kah vett vedama, kui Rainer Vakra selle koha hõivas.

Terane mõte

„Rahvastiku vähenemine Balti riikides seab ohtu nendesse riikidesse juba varasemalt tehtud välisinvesteeringud. See pole probleem üksnes Eesti, Läti ja Leedu jaoks. See on suureks ohuks tervele Balti mere regioonile.“

Tallinna Euroopa Liidu esinduse juht ja endine Kesknädala peatoimetaja ALLAN ALAKÜLA arutleb ingliskeelse ajakirja „Baltic Transport Journal“ mainumbris Balti mere piirkonda puudutavate pakiliste probleemide üle.

Terane mõte

„Vastupidi ootustele on [kapo – Toim.] aasta-raamatu vastu üles näidatud hoopis poliitilist poolehoidu. Nii kirjutab TÜ eetikakeskuse juhataja [Margit Sutrop – Toim.], et aastaraamatule ei ole midagi ette heita ja mainitud faktid on tõesed. Temalt ootaks hoopis küsimust selle kohta, miks ei kajastu aastaraamatus elamislubade müük, allmaailma äri ja rahapesu – selgelt riigi julgeolekut ohustav tegevus, mis kõik laiale avalikkusele näha ja teada.“

Politoloog ILVI JÕE-CANNON arutleb 14. mail Delfis usalduskriisi üle Eesti riigis.

Keskerakond ei nõustu gümnaasiumide sulgemisega

Eesti on väike riik. Kui tahame maailmas positiivselt ja innovaatsiliselt silma paista, siis peame panustama noortes. Haritud rahvas on meie riigi edu pant ja püsijäämise ainus garant.

SIRET KOTKA
Keskerakonna
Lääne-Virumaa
piirkonna esimees

Mul on valus kuulata IRL-i haridusministri Tõnis Lukaselt ja Jaak Aaviksoolt, et Eesti riigil ei jätku enam tahet leida raha noorsoo harimiseks.

Kuidas siis teisiti saab seletada seda, et ikka ja jälle räägitakse maagümnaasiumide ja väiksemate linnagümnaasiumide sulgemisest?

Õppurite võimalused ahenevad

Eesti haridustase on veel väga hea. Oleme erinevate uuringute kohaselt Euroopas esikümnes. Lähim riik, mis meid edestab ja on näitajate poolest esimesel kohal, on Soome, kuid paljud väga tuntud ja meist suuremad riigid jäävad meist seljataha. Seega, tekib küsimus, miks tahab valitsus reformida niigi head haridust, kuid samas tõeliselt pakiliste probleemidega ja puudulike valdkondadega, nagu näiteks sotsiaalvaldkonna toetused, mis on ajale juba ammu jalgu jäänud, tegelda ei taheta.

Üldse tekitab Aaviksoo haridusreform sotsiaalseid probleeme ühiskonnas rohkem kui neid lahendab. Hariduse kvaliteedi tõstmiseks rääkimata. Neljast kolme gümnaasiumi sulgemisega vähendab Aaviksoo väga paljude noorte edasiste õpingute võimalusi, sest puudub lahendus, kuidas lapsed hakkavad oma külast või alevikust kooli ja tagasi koju saama.

Lisaks puuduvad õpilaskodud ja õppetoad. Ehk teisisõnu, kui Lääne-Virumaa metsakülas elab tütarlaps Mari, kelle peres pole autot ja lähima gümnaasiumini hakkab olema 40 kilomeetrit, siis tekib tõsine oht, kas Maril on üldse võimalik pärast põhikooli lõpetamist minna õppima gümnaasiumiastmesse. Väikesed koolid suudavad samamoodi, nagu suurelki, anda nii kvaliteetset haridust, et gümnaasistid lõpetavad kulla või hõbedaga. Minu enda koduvalla Väike-Maarja gümnaasiumis lõpetab peaaegu igal aastal mõni abiturient medaliga, andes silmad ette paljudele linnakoolidele.

Eesti tulevik ja noored on koht, kus ei tohi ega saa raha kokku hoida! Riik, mis sunnib oma noori koolitee põhikooliastmes katkestama, ei ole enam jätkusuutlik, vaid ennasthävitav.

Vähemharitud noor on kergesti manipuleeritav

Kahjuks ei ole ma kuulnud seni ainsatki mõistlikku argumentatsiooni, miks väiksemad gümnaasiumid tuleks kinni panna. Haridusminister Aaviksoo kõneleb Riigikogu infotunnis üha sellest, et raha tuleb kokku hoida. Eesti tulevik ja noored on aga koht, kus ei tohi ega saa raha kokku hoida! Riik, mis sunnib oma noori koolitee põhikooliastmes katkestama, ei ole enam jätkusuutlik, vaid ennasthävitav. Meie rahvas on liiga väike selleks, et lubada endale rumalust. Peame olema targad ja haritud. Igal noorel olgu kindel amet ja elukutse, et elus hakkama saada, olgu selleks siis pagar, kondiiter, remondilukksepp, teadlane, professor, õpetaja, koorijuht, näitleja või kosmeetik. Kui täna võtab valitsus eesotsas peaminister Ansipiga vastu otsuse, et kolm gümnaasiumi neljast suletakse, on sellel väga pikaajaline ja negatiivne mõju, mille tagajärjel tekib ühiskonnas rohkem noori, keda võime iseloomustada kui põhikooliastmeselise analüüsivõimega inimesi. Nemad on aga kergemini manipuleeritavad ja vastuvõtlikumad ka kõige halva suhtes.

Noorte pealt kokku hoida on kuritegelik

Heauskult loodan, et see ei ole tänaste valitsusparteide eesmärk. Vähem ellu süüvivaid inimesi on kergem mõjutada massimeediaga ja valimislubadustega, et panna noori rohkem hääletama Reformierakonna ja IRL-i poolt. Selline tige ja ennasthävitav haridusreform viib riigi pikemas plaanis hukule, sest tulevik on vaid kõrge haridustasemega riikide ja rahvaste päralt. Keskerakondlasena olen veendunud, et noorte pealt kokku hoida on kuritegu, sest nad on riigi tulevik. Keskerakond on olnud ja on jätkuvalt Aaviksoo gümnaasiumireformi vastu, mille

eesmärgiks on vaid koolide sulgemine ja raha kokkuhoidmine, selleks et raha „meist vaesemale“ Kreekale ära kinkida. Kuidas muidu seletada, et õpetajate 20%-liseks palgatõusuks raha ei leita, ent 2000-euroste pensionidega kreeklasti toetada suudetakse. Kes veel peaks eestlaste harimisega tegelema, kui mitte meie oma Eesti riik?

Lühendatult 2. mai Virumaa Teatajast

Noorte väljaränne ja kaotab

Hariduselu korraldavates seadustes on igal aastal oluline kuupäev 1. märts. Just selleks ajaks peab kohaliku omavalitsuse volikogu olema vajadusel vastu võtnud otsused koolivõrgu korrastamise kohta. Kui seda tähtjaks ei tehta, võivad nii lapsed kui ka lastevanemad hingata rahulikult – koolitee saab ilma muutusteta jätkuda sügisel samas koolis.

AIVO TOOMISTU
Keskerakonna Järvamaa
piirkonna juhatuse liige

Kuuldavasti on Viljandi, Valga ja Haapsalu volikogu võtnud varakult vastu otsuse luua oma linnas 2012. aasta sügisest nn puhas gümnaasium. Järvamaal Türi linnas alustasid eraldi põhikool ja gümnaasium tegevust juba eelmisel sügisel.

Mis on lihtne ja mis ideaalne

Radikaalsed muutused sellises suhteliselt konservatiivses keskkonnas nagu hariduselu on väga tundlikud. Mida rohkem ja mida varem on aruteludesse kaasatud erinevad huvigrupid, seda rahulikult ümberkorraldused sujuvad. Kuivõrd koolivõrgu korrastamine on kohaliku elukorralduse küsimus ja otseselt omavalitsuste otsustuspädevuses, siis seda tunnustatavam on julgus muutus läbi viia.

Lihtsam on muidugi oodata riigi sekkumist, sest siis on

kohalikel poliitikutel hea viidata lapsevanematele ja õpetajatele selgitusi jagades ümberkorralduste „põhisüüdlasele“.

Ideaalne oleks, kui muutused koolivõrgus kattuksid uuele riiklikule õppekavale üleminekuga.

Vähemalt kolm kohustuslikku ja erinevat õppesuunda elujõulisel gümnaasiumi osas eeldavad ligikaudu 250 õppurit. Laste arvu jätkuva vähenemise tingimustes peavad alla selle suurusega gümnaasiumid tõsiselt mõtlema oma atraktiivsuse ja edasikestmisvõime üle.

Laste arv väheneb nagu kevadine lumi

Ka paljudes põhikoolides on viimastel aastatel laste arv kiiresti vähenenud nagu kevadine lumi. Kui aga 6-klassilises koolis on vaid kümnekond õpilast, siis ka kahe õpetaja palgalpidamine ei ole õigustatud. Nii sulgeb Paide vald sügisest oma lasteaed-alkkooli Sargvere õppehoone. Selles asumis on tegutsenud pea 145 aasta jooksul nii mittetäielik keskkool kui ka suur põhikool. Vaat, mida elanike vananemine ja noorte väljaränne ühe keskusega võib teha! Kool on kadunud.

Tundub, et igati tuleks toetada 3-klassiliste (lasteaed)koolide olemasolu kogukonnakeskustes. Just lapsele, aga ka vanemale, on eelkõige oluline kodulähedane koolimaja ja turvaliselt lühike koolitee.

Väikeklassis saab õpetaja rohkem arvestada lapse individuaalsete omadustega, sest eriti esimestes klassides väljendub laste erinev ettevalmistus kooliks.

Kindlasti annab väikekoolis lapsele positiivseid emotsioone ka hea personaalne suhe õpetajaga.

Suuremas asumis parem huviharidus

Mis puudutab põhikooli järgmist kooliastet, siis üle 10-aastastel lastel suureneb huvi erinevate loovetegevuste vastu, soov teha valikuid, aktiivselt osaleda huvihariduses. Neid võimalusi on väikeasumikoolis raske pakkuda. Koolielu kohalikul korraldamisel tulebki jälgida, et vähemalt alates II kooliastmest (IV–VI klass) pakub kool õpilastele mitmekülset haridust koos sportimisvõimaluste, kunsti- ja muusika-

Keskerakond ei hääletanud õppetootusteta kõrgharidusreformi poolt

Riigikogu kultuurikomisjoni aseesimees Aadu Must rõhutas kõrgharidusreformi kolmandal lugemisel, et õppetootuste süsteemita on see reform poolik ning Keskerakond ei saa sellise seaduse poolt hääletada.

„Keegi ei vaidle vastu, et kõrgharidust reformida, kuid küsimus on, kuidas seda tehakse. Pole mõtet võtta vastu poolikut lahendust, mille teist osa – õppetootuste süsteemi – me võimegi jääda ootama,“ rääkis Must. Tema sõnul on seaduse peidus kuri lõks. „Kui tudengina poole koormusega tööl käid ega suuda õppekava 100%-liselt täita, hakkad hariduse eest maksta. Kui töö ei käi, ei ela ära.“

Professor Must ütles, et seaduse menetlemise algusest saadik on osa poliitikuid rõhutanud, et kõrgharidus peab toetuma mitte ainult ühele, vaid

kahele seadusele, nii nagu tugev ja terve inimene toetub oma kahele jalale, ja hea, kui need jalad oleksid enam-vähem ühes mõõdus. Must lisas, et teine jalg selle seaduse kõrval pidi olema vajaduspõhiste õppetootuste seadus, mis pidi tulema parlamentari. „Meile kogu aeg räägiti: ta on teel ja ta on teel ja ta on teel. See on nagu vana muinasjutu kolhoosi lehmast, kellel olid unistused suurest ilusast heinakuhjast, mis on teel, aga teate, tee peal igati näpripis, ja kui kohale jõudis, oli järele ainult peotäis.“

„Just selle tõttu on meil soov,

Must

palve ja vajadus: täitkem kokkuleppeid ja menetlegem asju paralleelselt. Täna hetkel ainult poolikute lubaduste peal ei ole võimalik selle seaduse poolt hääletada,“ selgitas Must. **KE**

Keskerakonna noortekogu: riik peab tagama noortele töökohad!

Eelmises Kesknädalas käsitlesime 12. mail toimunud Keskerakonna Noortekogu X kongressi. Täna toome ära kongressi avalduse noorte tööpuuduse kohta.

Keskerakonna noortekogu peab noorte kõrget tööpuudust valuliseks probleemiks, millele Vabariigi Valitsus ei ole tähelepanu pööranud, kuid mille likvideerimisega tuleb jõuliselt tegelda.

Jätkusuutlik Eesti saab olla vaid selline, kus riik ei tooda noortest tõrjutuid ega heidikuid, vaid panustab iga noore võimete parimaks väljaarendamiseks. Paraku ei näe me hetkel, mida on konkreetselt tehtud ja kuidas kavatakse noorte tööpuuduse probleem lahendada. On ilmne, et vajame riiklikku tegevuskava võitlemaks noorte tööpuudusega. Avalik diskussioon on vaid selle üks osa, mis aitab meil loodetavasti viia teema arutlusele ka valitsusse.

Võitluses noorte tööpuudusega peame oluliseks, et Vabariigi Valitsus töötaks välja:

1. Tegevuskava noorte tööpuuduse likvideerimiseks. Tegevuskava peaks olema valdkondade-ülene ja hõlmama endas nii noorte töötaks jäämise ennetamise kui ka juba töötute noorte hõivamise tagasitoomise meetmeid.
2. Karjääriteenuste kättesaadavuse parandamise meetmed.
3. Praktikakohtade loomise motiveerimine riigi poolt.
4. Tööturu osapoolte vahelise koostöö noorte tööpuudusega tegelemisel.

Keskerakonna noortekogu julgustab kõiki noori avaldama arvamust noorte tööpuuduse ja Vabariigi Valitsuse senise sellealase tegevuse suhtes.

elanike vananemine koolid

KEVADE!
Pildil Järvamaa Koeru Keskkoolis lõpukella ja lõpuaktuste kellajad, ja üks neist pidulikest hetkedest koguni juubelihõnguline – lõpetamas on 35. lend.

IRL-i juhtimisel aga ei piirduta üksnes lõpuaktustega, vaid lausa koolide endi lõpuga maapiirkondades.

I ja II kooliastmes teha kõige paremini klassiõpetaja. Hullem lugu on, kui kaadrinappuses väikekoolis asub kooruse saamiseks klassiõpetaja rolli aineõpetaja. Teatavasti koolitatakse Tallinna Ülikoolis spetsiaalselt klassiõpetajaid 3–5 aastat. Kas aineõpetaja ikka suudab asendada erialaselt ette valmistatud klassiõpetajat?

Kui põhikool kohustuslikuna on õpilasele teatud mõttes riiklik sund, siis gümnaasiumiõpe on vabatahtlik. Siin saavad gümnaasistid ja õpetajad olla eelkõige professionaalsed partnerid, kus õppeprotsess võimaldab õppurile igakülgse isikliku arengu. Rohked valikained, võimalus mõnda ainet süvitsi õppida ja individuaalne karjäärinõustamine peavad tagama, et 12. klassi lõpetav noor on iseseisvaks hakkamasaamiseks ette valmistatud ja õnnelik inimene.

Kohalikud poliitikud pelgavad valimisi

2010. a. oktoobris algatas Paide linnavolikogu Paide ja Süda-Järvamaa hariduse arengusuundade koostamise protsessi, kus töörühmades osales 81 ametlikku liiget, lisaks valdkondlikud spetsialistid ning visionäärid, kokku üle 100 inimese. Mõtted said paberile ja otsustamiskord anti poliitikute kätte.

Paraku on kohalike omavalitsuste volikogude valimised juba järgmisel sügisel. Seetõttu peame üheskoos tõdema, et ümberkorraldusi hariduselus ootame pigem kaugelt ja kõrgelt, julgemata ise eba populaarsusse langemise kartuses otsuseid langetada. Järgmine võimalus avaneb pärast valimisi, aastal 2014.

õppega. Kahju, kui lapse huvide arendamist takistab võimaluste puudumine. Seega on õigustatud alates IV klassist õpilaste ränne suuremate keskuste koolidesse.

Õpetaja rollist väikekoolides

Praktika näitab, et enamikus väikekoolides on loodud liit-

edastada kahele vanuserühmale ühel ja samal ajal. Praktiseerinud pedagoogina julgen väita, et näiteks viiendas ja kuueklas klassis üheaegselt ainet õpetada on üpris tülikas ning kaotajateks on siin ikkagi lapsed. Tõsi, teadmisi saab tänapäeval omandada ka interneti ja teatmeteoste kaudu.

Paraku on kohalikud valimised juba järgmisel sügisel, mistõttu peame täna tõdema, et ümberkorraldusi hariduselus ootame pigem kaugelt ja kõrgelt, julgemata ise eba populaarsusse langemise kartuses otsuseid langetada.

klassid. Selline koolikorraldus teeb lapsele teadmiste omandamise raskemaks, sest õpetaja peab suutma ainet

Samas peab kool (õpetaja) kodu (lapsevanem) kõrval õpetama lastele ka eluks vajalikke põhiväärtusi. Seda oskab

Maapiirkondade haridus on ohus

Riigikogu liige, endine haridus- ja teadusminister MAILIS REPS:

Uuringud on näidanud, et Eestis on õpetajaamet üks suuremaid puudusi pidevalt muutuv hariduspoliitika. See ei anna ka õpetajaile kindlustunnet, kas kool, kus täna õpetatakse, on ka homme veel olemas.

Haridus- ja teadusminister Aaviksoo on siiani väitnud, et õpetajate palgatõus on võimalik üksnes koolivõrgu ümberkorraldamise teel. Seega on gümnaasiumide nn riigistamise eesmärk ikkagi raha kokkuhoid. Veelgi enam, kui siiani rääkis minister, et raha saab koolide sulgemisest, siis nüüd läks ta hoopis omavalitsuste kallale, väites, et neil on raha küll. Usun, et haridusminister ikka tegelikult teab, et suurel osal omavalitsustel moodustuvad enam kui 2/3 eelarvest hariduskulud ning

oma eelarvest panevad kõik linnad ja vallad riigi hariduseraldisele oluliselt juurde.

Veelgi enam, kogu senise haridusstruktuuri ümberkorraldamine ei anna kokkuhoidu, vaid see võib minna kallimaks. Gümnaasiumivõrgu koondumine suurematesse keskustesse nõuab koolitranspordi korraldamist või õpilaskodude ehitamist, lisatoetusi elamis- ja söögikuludele. Vastavaid investeeringuvõimalusi kohalikel omavalitsustel, aga ka riigil täna ei ole. Samuti pole läbi mõeldud, mis saab neist õpetajatest, kes kaotavad töö. Ning maapiirkondadest, kus kool suletakse, lähevad tihti pered lapsega kaasa ning ka õed-vennad viiakse varakult linna, et kooliminekuks valmis olla. Igas gümnaasiumis kolme

Reps

õppesuuna nõue võimaldabki Haridus- ja Teadusministeeriumil läbi viia gümnaasiumide massilise sulgemise, mida on plaanitud juba eelmise haridusministri Lukase aegadest. See ohustab aga enim just maapiirkondi.

Stopp, härra haridusminister!

Refereerisin Mustamäe ajalehes aprillikuul meie halduskogus arutusel olnud Tallinna koolivõrgu ümberkorraldamist. Kuna otsusteni jõutakse sügisel, siis on praegu viimane aeg vabalt (?) mõtteid avaldada, sest arvamusi on veel võimalik arvesse võtta. Iseasi, kas väljaõeldud soovitakse arvestada. Rääkimata sellest, et peavoolust erinevate mõtete eest hariduse teemadel on võimalik sattuda kapo aastaraamatusse.

IGOR KRAVTSŠENKO
Mustamäe halduskogu esimees

Üleriigilisel on põhikoolide ja gümnaasiumide lahutamise välja kuulutatud ning siin-seal juba isegi raporteeritakse

tööõitustest, mis paljuski meenutab nõukogudeaegset potjomkinlust. Sisuliselt tunnistas reformi läbikukkunuks ka tänane haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo, kui ta palus aprillis 40 päeva armuaega, lubades mai lõpuks haridusuuenduste kava, mis järgmisel kevadel peaks ka rakenduma.

Uuenduste lähtealuseks on aga needsamad üleriigilised „keskmised“: klasside täitvus on kahanemistrendis, kuid koolide ja õpetajate arv on jäänud samaks.

Stopp, härra minister! – Keskmise kujuneb äärmustest, ja üks neist on Tallinn.

Põhikoolis õppijate arv Tallinnas langes kuni 2008. aastani ja on sellest ajast saadik kasvanud. Kui 2011. aastal õppis Tallinnas põhikoolis 31 500 õpilast, siis aastaks 2020 on prognoositud põhikooliõpilasi umbes 44 300 ja selline kasvutrend jätkub veel paar aastat. Valdavalt on tegu juba sündinud lastega, see tähendab, et kuni 2020. aastani põhikooliõpilaste arv Tallinnas kasvab.

Puudus pole mitte õpilastest, vaid klassiruumidest

Kuna põhikoolis on vähendatud maksimaalset õpilaste arvu klassis 36-lt 24-le, siis aasta-paari pärast ei ole puudus mitte õpilastest, vaid klassiruumidest.

Häda pole ainult Tallinnas, vaid ka Tartus, ning võib-olla veel mõnes tõmbekeskuses. Tallinn on lihtsalt suurim, kus probleemid enim võimenduvad. Tõmbekeskustes ei kujune probleemiks tühjenevad klassiruumid, vaid

Täna on gümnaasiumid valdavalt „omavalitsuste omad“ ning selleks, et need saaksid „riigi omaks“, tuleb need, ilustamata öeldes, natsionaliseerida. Ümberkorraldused peaks ellu viima rahvuslaste ja neoliberaalide parempoolne valitsus, kellel on ette näidata nii erastamisi kui ka äraastamisi, aga riigistamine pole nende stiil ei teorias ega praktikas.

klassiruumide nappus. Alternatiiviks saab massiline teise vahetuse rakendamine ja algklasside viimine (selleks ajaks tühjenevatesse) lasteaiahoonetesse, uute koolimajade ehitamine ja/või klassis õpilaste maksimaalse piirmäära suurendamine.

Paraku on teisigi põhimõttelisi küsimusi, mis seavad koolireformi õnnestumise ning põhikooli- ja gümnaasiumiastme lahutamise kahtluse alla.

Kui seni on käinud jutt valdavalt sellest, et suletakse maagümnaasiume, kuhu õpilasi ei jätku, ja et sealsed õpilased enamasti ei jätku haridusteed kõrgkoolis, siis nüüd tuleks hakata reformima neid edukalt toimivaid gümnaasiume, mis annavad põhilise osa kõrgkoolides õppijaist. Sealhulgas tuleb eraldi mainida nn eliitkooli, mida erinevate põhjendustega püütakse säilitada täistsükli-koolidena, mis aga seab kahtluse alla kogu koolireformi mõtte.

Hüüa hunti, kuidas tahad, ta jääb hundiks

Kui „puhas gümnaasium“ loob teoreetiliselt paremad võimalused, siis miks püütakse n-ö eliitkooli säilitada väidetavalt kehvemaid tulemusi andva täistsükli-koolina?

Minister Aaviksoo nimetas oma uuenduskava esimese punktina vastutuse jagamist nii, et kohustuslik põhiharidus jääks palju selgemini omavalitsuste vastutada ning keskhariduse eest vastutamine oleks palju selgemini riigi ülesanne. Täna on gümnaasiumid valdavalt „omavalitsuste omad“ ning selleks, et need saaksid „riigi omaks“, tuleb need, ilustamata öeldes, natsionaliseerida. Ümberkorraldused peaks ellu viima rahvuslaste ja neoliberaalide parempoolne valitsus, kellel on ette näidata nii erastamisi kui ka äraastamisi, aga riigistamine pole nende stiil ei teorias ega praktikas.

Nimeta hunti, kuidas tahad, ta jääb hundiks – ning natsionaliseerimine jääb natsionaliseerimiseks isegi siis, kui seda nimetatakse „keskhariduse eest selgema riigipoolse vastutuse võtmiseks“. Kahtlemata paneb see ohutulukese vilkuma nii parempoolsetes, kes ei oska riigistamisest midagi head oodata, kui ka vasakpoolsetes, kes näevad selles pigem eelmängu järjekordsele erastamisele.

Minister Aaviksoo palutud 40-päevane armuaeg on ümber saamas ning oodata pole enam kaua.

Loodetavasti ei ole see järjekordne servitilõõmine, kus pealinna ja endisi soovikeskusi käsitletakse ühe mõõdupuuga ning olulistest sisulistest küsimustest minnakse lihtsalt mööda.

Tartu üritused

Kolmapäeval, 23. mail kl 14 kohtumine Lõuna prefektuuri majandustalituse juhatajaga.

Esmaspäeval, 28. mail kl 14 võtab tartlasi vastu jurist Marjo Antik (Ülikooli 12).

Esmaspäeval, 28. mail kl 16 kohtumine KE Lõuna-Eesti koordinaatori Toomas Pauriga (Ülikooli 12).

Teisipäev, 29. mail kl 16 kohtub valijatega linnavolinik Olev Raju (Ülikooli 12).

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

“Pealtnägija” püsib vaadatavuse tipus

ETV kolmapäevasaade “Pealtnägija” on eetris olnud juba aastaid ning kui saatejuhiks oli ka Vahur Kersna, siis pärjati teda pidevalt parima saatejuhi tiitliga. Nüüdseks on saatejuhiks vaid Mihkel Kärmas, aga “Pealtnägija” on ikka vaadatavuse tipus. Miks? Ilmselt seetõttu, et “Pealtnägija” suudab endiselt ekraanile tuua häid lugusid, mis vaatajaid endiselt köidavad –

Roald Johannson suudab ka elukarmust kajastades jääda optimistiks.

Eesti elu konnasilmad ja paised ei jäta eestimaalasi ükskõikseks.

“Pealtnägija” minuteada sündis “Ohtuse Ekspressina”. Mitmed “Pealtnägija” teemad leiavad kajastamist Eesti Ekspressis. Selle ajalehe lugeja pole ma kunagi olnud, aga “Pealtnägijat” vaatan igal kolmapäeval huviga.

Alguses oli “Pealtnägijal” kaks saatejuhti – Mihkel Kärmas ja Vahur Kersna ning televaataja sai igal aastal muiata, kui Kersna noppis pidevalt parima saatejuhi tiitleid-ahindu. Kui Kersna lõpetas “Pealtnägijas”, siis arvati, et saate vaadatavus langeb või hakkab Mihkel Kärmas parima saatejuhi preemiaid saama. Tegelikult ei juhtunud kumbagi. “Pealtnägija” on endiselt vaadatavuse tipus ning minu teada pole saatejuht Mihkel Kärmas veel eriliisi preemiaid saanud.

“Pealtnägijal” on tugevad ja tublid tegijad Roald Johannson ja Rasmus Kagge, kes suudavad meie elu “mädapaiseid” hästi uurida ja „konnasilmadele“ vajutada. Tähtis pole see, et kes saate alguses sõnab “Tere, sõbrad!”, vaid ikka see, mida saade suudab pakkuda.

“Pealtnägija” on täpselt selline saade, mida rahvas vaadata soovib.

Hillar Kohv Viinahaualt
Tori vald, Pärnumaa

Sõnasõja-gladiaatorid kommenteerijaiks

Meedia kommentaariumid, kus huvilised saavad avaldada arvamusi loetu, kuuldu ja nähtu kohta, on muutumas järjest pingelisemaks võitlustandriks. Ka Kesknädala e-lugejad on juba ammu võinud kaasa elada sellele, kuidas mõned püüavad teistele mitte ainult vastu vaielda, vaid ka omi seisukohti vägisi peale suruda ning vastaste arvamusi ja koguni isikut maha teha, nende seisukohti moonutades, neid häbimärgistavalt sildistades, mõnitusi ja võltsimist kasutades, lausa tüli kiskudes jne.

Üks meie lugejaist saatis Kesknädalale väljavõtte portaalist para-web.org, kus kommentaarikirjutajate tegevuse üht külge käsitleb keegi VironShaman pealkirja all

„Kuidas eriteenistused peavad infosõda foorumites“:

Pikem venekeelne artikkel põhjajab Lääne eriteenistusi, aga vaatame õige asja veidi ligemalt: kas meil midagi sarnast ei eksisteeri? Väike tõlkejupp ja link kogutekstile vene Delfist üles korjatud.

Väike uurimistö, professionaalidest. Selliseid nagu Lena on igas foorumis.

Kohtasin ka ametlikke modesid ja koosseisulisi kaastöölisi ja tekkis kahtlus, kas tegu pole farsiga.

Järeldused:

1. Kõik kohatud lenad (nimetame neid kokkuleppeiliselt nii, tegelikult rohkem kohtab mehi) kasutavad ühehäälselt matslikku käitumisstiili.
2. Kõik lenad on avalikult

harimatud ja ei tunne oma väidetava eriala põhiteadmisi.

3. Kõikidel lenadel on oma tegevuses sarnane käekiri:

a) Viia vastane endast välja.
b) Iriseda pisiasjade kallal ja võimalikult vaidlus viia põhiteemast kõrvale, veel parem viia vaidlus isikuomaduste tasandile ja teema sumbub tühja sõnamulinasse.

c) Killustada sõnumid võimalikult väikesteks tsitaatideks, igati neist asetada võimalikult suurde raami, millega tekitatakse foorumis palju tühja kohta.
d) Ei reageeri vastase mingite argumentidele, ka kõige jämedama sõimu vormis (see on iseloomulik paranoilistele).
e) Vaidluses kasutatakse eranditult tsitaate, ei ühtegi oma isiklikku mõtet.

4) Kogu mäng on põhistrateegia, mille eesmärk on mõttekaaslastel mitte lasta suhelda, üksteisele mingeid huvitavaid fakte tuua ja võimalusel vaidlejatest midagi asjalikku teada saada.

Väidan, et lenasid realses elus pole olemas, need on nukud, kes on spetsiaalsetel kursustel välja õpetatud, kuidas taktikaliselt hävitada igasugune mõistlik suhtlemine foorumites.

Sellest ka ühetaoline ja sarnane käitumine kõikides foorumites.

Kas meil on selliseid tegelasi ja kuidas peaks nendega käituma? Ainus lühike ja efektiivne võimalus – bännida? Mida pakuvad teised?

Sead ja inimesed

ETV „Pealtnägijas“ näidatud Eestimaa seafarmide lugu pani mõtlema mõlemate üle. Tundub, nagu hakkaks arendatava inimlikkuse järg jõudma loomadeni – et kes ikka libiseb libedal, on ise süüdi; kellelt „ärastatakse“ saba, pole kellegi teise mure... Mõtet jätkus õiseks unekõrvasekski, kus sai tundmatute rüüakutidega korjatud umbes 20-aastase männiku alt pehkinud puunotte, tüükaid ja oksid, mida oli nagu kellelgi väga vaja. Hommikul toodud „Nõmme Sõnumitest“ aga võisid lugeda, kuidas pätid süstemaatilisel lõhkuvat Pääsküla rappa ehitatud puust õpperada. Lisaks oli järgmisel

päeval (11. mail) „Postimehest“ lugeda välisajakirjaniku seisukoht „Mis mõttes võimatu, kui Eesti saab hakkama?“. Inimene saab, jah, hakkama. Poleks nagu midagi mõeldagi – see ju taastatud Eesti Wabariik (ainult ilma topelt-V-ta ja XXI sajandi tõlgenduste tõlgenduses). Vahest ehk niipalju, et kas ikka märgatakse, tänuhähekski, kinnitada ka pealtnägijate pagunitele mõnda kupukest? Kuttidele tehti ju puust ette, kuidas on taastatud Eesti Wabariiki 20 aasta jooksul arendatud. Ja kuidas suhtuda naistesauajutusesse (nii nimetati varem külajutte, mis küla teises otsas

võisid kõlada vastupidiselt. Mehed, kes olid mehed, nendega ei tegelnud, veel vähem nende autoreid salastanud.) Võiks teada, kuidas on kaitsepolitsei aidanud presidendil Põhiseadust kaitsta? Näiteks e-valimistel hääle ostmise võimalusi ära hoida. Kui arenguvaatlejad ise oma silmi ei usalda, võiks ju sirvida president Pätsi ametiaega – viieteistkümnelt aastast pärast Eesti põllumajanduse võistluse Taani põllumajandusega, Eestimaa elas. Minugi vanemad, tsariaegsed põllutöölised, kasvatasid renditud maal aastast kümmekond peekonit, rasvasigadest ja lehmadest rääkimata.

Meditsiiniteaduste doktor, kõrgema kategooria silmakirurg, mitmete Ameerika ülikoolide ja akadeemiate liige professor Ernst Muldašev on oma raamatu „Kellest me pärineme“ 6. peatükis kokkuvõtvalt maininud, kuidas kõik maapealsed tsivilisatsioonid hukkusid võimukultuse tõttu. Toodud näited on sarnased seafarmide-looga. Inimesed võivad veel endile mingit pesa teha, siga aga on surutud sulgu ja peab leppima sellega, mis talle üle aia visatakse või viskamata jäetakse.

Jaan Vahtra
Tallinn-Nõmme

Rahvatants võib olla palju enam kui vaid tantsimine

„Tants on hea kunstiline kasvatus, ta ühendab endas muusikaõpetuse, sotsiaalse kasvatus, kehalise treeningu, eneseväärikuse kasvatamise, käitumisõpetuse“ – nõnda on määratlenud 14. mail sünnipäevalapseks olnud rahvatantsuõpetaja Henn Tiivel.

Mitme põlvkonna eestlaste üks isikupärasemaid ja erilise missioonitundega rahvatantsujuhte on sündinud 14. mail 1937 Valgamaal Helme vallas.

Siinkirjutaja ei ürita teha kokkuvõtet Henn Tiiveli rohkem kui pool sajandit kestnud viljakast pedagoogitööst. Aastatel 1965–1967 koolipoisina Elva Keskkooli rahvatantsurühmas osalenuna tahaksin meelde tuletada energiast pulbitseva pedagoogi jõupingutusi selleks, et meist saaksid kultuurised, rühikad, elurõõmsad ja terved inimesed ning head tantsijad. Nende eesmärkide nimel valasime higi, tegime üldfüüsilisi ja ettevalmistavaid võimlemisharjutusi, nägime vaeva, ning saavutasime edu.

Kehahoidu aeti õigeks
Kuna Henn oli koleerilise iseloomuga maksimalist, siis ta

käratses, kiitis, manitses, tegi ise kõiki harjutusi ette ja kaasa, kasutas õpilaste innustamiseks mõnikord vägagi krõbedaid rahvalikke väljendeid.

„Tüdrukud, vaagnast välja!“ oli tema üks tollaseid hüüdlauseid. Sellise eesmärgipüstituse järgi võib Hennu pidada ka Eesti rahvatervise edendajaks, kuna „vaagnasse vajumine“ toob endaga kaasa suure hulga kõrvõimalikke terviseprobleeme alates kõhu- ja seljahaigedest ning lõpetades viljakusprobleemidega ja eluea lühenemisega. Peab nentima, et normaalsest suurem „vaagnasse vajumine“, äravajumine rühis ja selgroo pikkuses on kahetsusväärsetel paljudel juhtudel tänaseks tõepoolest aset leidnud, millimeetrites mõõdetuna igaühel erinev, kuid üldtendentsina siiski liig suur – õpetaja lausunud manitsussõnad paraku asjatult öeldud!

Sellistest poistest sirgub tublide õpetajate käe all vingeid tantsuvendi, kes suhtuvad ellu ja kaas-inimestesse väärt meestena. Foto: Tiit Maksim

Parim sünnipäevakink aatemehele

oleks järgida tema aateid. Praktikas see tähendaks, et eestlased end igapäevaselt treeniks ja saaksid rühikateks (end „vaagnast välja tõstnud“) elurõõmsateks tantsu-inimesteks elu lõpuni!

Mõnemillimeetrise pikkusega sisemised sirutusliigutused, sealhulgas kumerast „tiigriseljast“ läbi sirutuse vaagnast väljatõusmine ja selle oskuse äraõppimine, peaks olema tantsija jaoks isegi tähtsam eesmärk kui mitmemeetriste vahemaade lihtsalt tantsusam-

mudega läbimine mustrite ja kujundite joonistamisel tantsuväljakul publikule meeldimiseks ja esteetilise rahulduse pakkumiseks.

Jooksupolka eesti rahvatantsuks!

Esimesteks tantsusammudeks, mida Henn meile 1965/66. aastal õpetas, olid polkasammud, ja esimeseks tantsuks jooksupolka. (Mitte kaerajaan!) Ka on jooksupolka väiksemas ringis eesti rahvatantsuks juba kord olnud – 1930-ndate teisest poolest on teada, et Eesti omaaegsete suure rahvusliku vaimuga koolide – Hugo Treffneri poeglastegümnaasiumi ja Eesti Noorsoo kasvatus Seltsi Tartu tütarlastegümnaasiumi (praegune Miina Härma kool) – ühispidudel oli traditsiooniks, et enne moodsate tantsude juurde asumist tantsiti kõigepealt jooksupolkat.

Miks ei võiks seda vana head kahe tollase sõpruskooli traditsiooni taas elustada kogu tänase Eesti jaoks!? Sest jooksupolka – jookse-jookse-

hüppa – on mitte ainult lihtne ja meeleolukas, vaid ka väga tervistav!

Tõnis Siim, pensionär,
Elva Keskkooli 1967. aastal lõpetanu

Hoopis pikemalt loe:
www.kesknadal.ee

Entsüklopeedia 14. köites „Eesti elulood“

on kirjas, et koreograaf-lavastaja, rahvatantsupedagoog Henn Tiivel töötas 1955. aastast joonistamise ja tööõpetuse õpetajana ning rahvatantsujuhina ning lõpetas 1965. aastal Tallinna Pedagoogilise Instituudi. Rahvatantsu õppinud Ulo Toomi juures, lõpetanud ENSV Rahvaloomingu Maja tantsujuhtide kursused ja täiendanud end Valgevenes ja Ungaris. 1966. aastast TRÜ rahvakunstiansambli treener ja 1979. aastast kunstiline juht. ENSV teeneline kunstitegelane (1981).

Põdra maffia

Organiseeritud kuritegevus õiguskaitseorganites

Lugedes kokkuleppemenetluses süüdi mõistetud Indrek Põdra kohtuotsust, leidsin Põdra ja tema grupi tegevuses hämmastavaid ühisjooni organiseeritud kuritegevusega. Prokurör tõi kohtusaalis esile selgelt kuritegeliku ühenduse tunnustega organisatsiooni, aga kohut mõisteti nende üle altkäemaksu saamise, andmise ja vahendamise eest.

KALLE KLÄNDORF
endine kriminaalpolitsei
töötaja

Organiseeritud kuritegevus on pikaajaline, teadlik ja tahtlik, omavaheliste ülesannete jaotusega tegevus, mis hõlmab üksikisikuid ja kuritegelikke gruppe. Tegevuse eesmärk on majanduslik kasu, kasutades nii legaalseid kui ka illegaalseid vahendeid. Osa tegevusest sooritatakse vägivaldaga või sellega ähvardamise teel. Ise-loomulikum on sellised korrup-tiivsed sidemed riigi- või omavalitsusasutustes, mis võimaldavad vältida ühiskonna sotsiaalsel kontrollil ning osutada vastutegevust. Organiseeritud kuritegevuse põhieesmärgiks on majanduslik kasu, mida saadakse mitte ainult illegaalse tegevusega, vaid ka legaalselt, luues või kasutades legaalses majandustegevuses osalevaid äriettevõtteid, milles pestakse raha või varjatakse kuritegelikke tulusid.

Sellise kuritegevusega

käib tihedalt kaasas korrupsioon, mis on sillaks majanduskuritegevuse juurde ja võib sageli olla toime pandud muude kuritegude katteks. Araostetavust on kaht tüüpi. Üheltpoolt instrumentaalne korrupsioon – see seisneb ametniku mõjutamises konkreetse teo sooritamiseks, mis on ühekordne. Teisalt endogeeniline korrupsioon, mis seisneb organiseeritud kuritegevuse varjatud ja tulevikku suunatud lähemises võimu otsustusprotsessidele.

Vaadates kohtualuste tausta ja võrreldes nende tegevust organiseeritud kuritegevuse tunnustega, vastab see seltskond igal juhul kuritegeliku grupeeringu erijoontele. Kohtuasjas kokkuleppemenetluses süüdi mõistetud kohtuotsus kindlasti ei vastanud ühiskonna ootustele.

Kohtumaterjalides on kirjas, et püsiv kuritegelik ühendus sündis Põdra juhtimisel 2009. aasta kevadel ja tegutses 2011. aasta detsembrini. Enne seda osutas Põder väiksemaid teeneid ja vähema raha eest. Kolme aasta eest langes Põder lõplikult kurjategijate ringi ning, tajudes omatugevat posit-

siooni kapo töötajana, asus teenima suurt raha, osutades kurjategijatele teeneid. See tuletab meelde Astrid Lindgreni lastejuttu, kus mõõganeelaja Alfredo õpetas lapsi enne mõõkade kallale asumist neelama nõõpnõelu. Esimese kindlakstehtud „nõõpnõelana“ aitas Indrek Põder vahi alt vabastada autovarga ja kelmi Valeri Vassilenko. Edasi järgnesid juba suuremate „terariistadena“ esimese astme kuriteod, ning moodustuski püsiv kuritegelik grupp, kuhu kuulusid Aleksandr Avdenja, Oleg Smoli, Nikolay Kholopov, Aleksandr Arhipov. Hiljem liitus grupeeriinguga Rene Keivsar.

Järgnenud aastate jooksul ehitati Põder järjekindlalt üles oma kuritegeliku organisatsiooni, ära kasutades enda positsiooni Kaitsepolitseiametis.

Aastate jooksul korraldas

musta südametunnistusega kaitsepolitseinik, oma ametiseisundit kasutades, vahi alt vabastamisi, mõjutas kriminaalmenetlusi kurjategijate kasuks, kogus isikute kohta andmeid ja püüdis muuta kurjategijate vastutust mõjutavaid asjaolusid. Teised grupeeriingu liikmed kogusid andmeid inimeste kohta, kes tegid ebaseaduslikke majandustegevusi või olid sattunud erinevate grupeeriingute vahelise võitluse ohvriks. Indrek Põdra käsilased võtsid sellisest võitlusest ka ise aktiivselt osa, aitasid oma juhile raha välja pressida ning korraldasid talle kohtumisi nii Eesti kui ka välismaiste kuritegelike jõudude juhtidega.

Organiseeritud kuritegevuse

küsimuse tõstatas enne jõule Eesti Päevalehe veergudel ka Kärt Anvelt. Ta osutas, et ajaleht oli rääkinud kõnealusest kriminaalasjast kümnete asjaspepuutuvate inimestega

ning et selgunud suund oli üllatav. Anvelt viitas lausa riigipiire ületavale organiseeritud kuritegevusele ja rahapesule. Ja tõepoolest, Indrek Põder koos Nikolay Kholopoviga kohtus Lätis ühe sealse allilma juhi Vjatšeslav Šestakoviga, hüüdnimega Sliva. Eesti Päevalehe väitel

SAIME KUULSAKS: Maffiameeste tegemisi kajastav portaal mafiaday.com kirjutas möödunud aasta detsembris Indrek Põdra ja Vene maffia võimalikest omavahelistest seostest. Õnnetul kombel kasutati Põdra nime all endise Murru vangla direktori Gunnar Bergvaldi fotot.

oli siis olnud arutluseel, kuidas hakata kontrollima suurt hulka Baltimaid läbivat kuritegelikku raha ja sellega manipuleerida. Nende kohtumiste puhul algatasid Läti julgeolekuasutused kriminaalmenetluse uurimaks Eesti kaitsepolitseiniku Põdra väidetavaid sidemeid Läti kuritegevusilmaga. Läti siseminister Riihard Kozlovskis ütles sealsele TV3-le antud intervjuus, et riigi julgeolekuasutused algatasid koos Eesti kolleegidega uurimise selgitamaks, kas Lätis elamislooga elavad Venemaa kodanikud võivad olla seotud Põdra ebaseadusliku tegevusega.

Võimalik,

et organiseeritud kuritegevusele pidi hakkama raha pesema Eesti Krediidipank. 2011. aastal teatas Krediidipanga senine omanik Moskva Pank, et müüb oma osaluse ühele Šveitsi ettevõttele, mis oli kuuldavasti seotud lennufirmaga, mille teeneid kasutasid Interpoli poolt taga otsitavad Andrei Borodin ja Dimitri Akulin. Viimane neist sai Eestis tuntuks, kui lasi Stelmachi–Raudse kontoril oma lähisugulastele Eesti elamisload vormistada. Moskva Panga juhid andsid ühtekokku 3,6 miljardi euro eest laene Kuproose firmadele, mis lõpetasid peagi tegevuse, kuid raha jäigi kadunuks. Arvatakse, et väike osa sellest hiiglaslikust rahavoost liikus just läbi Krediidipanga. Samuti on kuulda, et Šveitsi firma ja Moskva pankurid on seotud, ning võib arvata, et nad soovivad oma huvifääri Krediidipanka, et varjata selles peituvaid hämaraid saladusi.

Krediidipanga kaaperdamiseks

saigi Indrek Põder volitused ja asus tegevusplaani ellu viima. Esmalt sokutas ta oma käsilased panga järelevalvetoimist. Need nõukogu liikmed, kes polnud temaga seotud, langesid ebaseadusliku jälitustegevuse ohvriks. Põder nõudis

nende isikute ja nendega seotud firmade kohta Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) Rahapesu Andmebüroolt (RAB) välja materjalid, kontrollis Meelis Tanieli kaudu politsei andmebaase, et leida kompromiteeritavaid materjale. Enne, kui panga kaaperdamine õnnestus, võtsid kolleegid Põdra vahi alla.

Omaette küsimus on, kas Indrek Põder oli Stelmachi–Raudse kontoriga seotud elamisloade afääris või soovis ta lihtsalt selle pealt teenida, nagu mõnel pool osundati. Siseministeeriumi asekan- tšler Erkki Koort ütles detsembril keskel Delfile, et PPA sisekontrolli juht Meelis Taniel ja Indrek Põder ei olnud elamisloade äri- ga seotud. Kaitsepolitseiameti peadirektor Raivo Aeg rõhutas samuti, et kindlasti polnud kinnipidamised seotud elamisloade müügiga.

Tõepoolest, kohtutoimikust selgub vaid, et Põder püüdis oma kuritegeliku grupiga raha eest sekkuda PPA elamisloade väljastamise kontrolli. Põder teatas oma kaasosaliste kaudu kümnete inimestele, et ta saab mõjutada PPA tegevust, võtmaks ära elamisloade, mille olid hankinud Stelmachi ja Raudne. Mulle tundub seejuures äärmiselt kahtlane, et Eestis tegutses jõustruktuuride vaateväljas pikka aega märkamatuks kaks „organisatsiooni“. Üks hankis elamislube ja teine pressis nende eest raha välja. Küllap asjalikumal uurimisel oleks nendevaheline side tuvastatud. Võimalik, et tänu moodustatud Riigikogu erikomisjonile, kes nõudis Stelmachi–Raudse afääri suhtes kriminaalasja algatamist, võib need seosed hiljem tuvastada, kuid isiklikult usun, et pigem on kõik otsad juba vette kadunud, sest kriminaalasja algatamisega jäädi pool aastat hiljaks.

Detsembril lõpus kirjutas Delfi,

et Põder võis olla seotud Rahapesu Andmebüroo

(RAB) kaudu tulnud info manipuleerimisega. Seda tegevust kirjeldati nii, et RAB jälgib raha liikumist Eestis tegevate pankade kontodel ja RAB-il on õigus pankade arveid kontrollimiseks kuni 4 kuud kinni hoida. Väidetavalt hoiti teatud kahtlasi summasid kinni, aga riigi julgeolekuasutuste- ga seotud inimesed asusid 10–15 protsendise teenustasu eest neid summasid avama või

protežeerima.

Delfi versioon kõlab seejuures üsna tõepäraselt. Indrek Põdra kohtuotsusest käib läbi Rahapesu Andmebüroo tundmatu töötaja „O“, kes kohtuotsuse kohaselt osutas Põdralt korduvalt ebaseaduslike teenuseid, sh nende firmade ja eraisikute taustauuringute osas, kelle rahad olid RAB-i või prokuratuuri poolt arestitud. Kohus tuvastas juhu, kui RAB oma ettekirjutusega tühistas piirangud ühe Põdra protežeeritava konto suhtes. Seesama „O“ osutas Indrek Põdralt korduvalt abi. Näiteks kontrollis ta Põdra esitatud nimekirja firmadest, mida oli vaja uurida seoses pangafääri- ga. Samuti teatas Põder Oleg Smolile, et „O“ ootab teda läbirääkimistele seoses Krediidipanga aktsiatehingutega. Nii elamisloade andmises kui ka RAB-i tegevuses on palju hämaraid aspekte ning on võimalik, et üksikud RAB-i töötajad said Põdralt oma koostöö eest tasu ehk altkäemaksu.

Mõnda aega tagasi ilmus Eesti Ekspressis

endise kapo asedirektori lähisugulase Rene Keivsa- rega tehtud intervjuu, mis sisaldas eneseõigustusi ja suisa valet. Huvitav, miks Eesti Ekspress Keivsaarele sellise võimaluse üldse andis? Kohtutoimikute faktid näitavad selgelt, et leheintervjuus end vaid Põdra maja ehitanud talguliseks nimetanud mees tegutses kuritegelikus grupis aktiivselt altkäemaksu vahendamise ja rahapesuga. Vaadates kohtualuste tausta ja võrreldes nende tegevust eelpoolnimetatud organiseeritud kuritegevuse tunnustega, vastab seltskond igal juhul kuritegeliku grupeeringu erijoontele.

Indrek Põder – pani toime I astme kuriteo, varem kriminaalkorras karistamata kapo ametnik; Aleksandr Avdenja – pani toime II astme kuritöö, varem karistatud; Valeri Vassilenko – pani toime I astme kuriteo, varem karistatud;

Rene Keivsar – pani toime II astme kuritöö, varem karistamata; OÜ Webholding (Andres Tiisler) – pani toime II astme kuritöö, varem karistamata; Oleg Smoli – II astme kuritegu, varem karistamata; Nikolay Kholopov – pani toime I astme kuritöö, varem karistatud; Aleksandr Arhipov – I astme kuritöö, varem karistamata. Kõnealuse kohtuasja kokkuleppemenetluses süüdi mõistetud kohtuotsus kindlasti ei vastanud ühiskonna ootustele. Reaalse vanglakaristuse sai vaid kuritegeliku grupi edev liider. Võideldes riigireetrite ja organiseeritud kuritegevusega, ei tohiks me minna kokkulepetele, sest inimestele jääb nii raskete kuritegude puhul kokkuleppe sisu mõistmatuks.

Seoses kohtuprotsessiga

jäi õhku rida küsimusi, millest väike osa on siin.

* Kas Põdra ja Stelmachi–Raudse asjas on üle kuulatud ka mõni prokurör, sest ajakirjanduse andmetel oli ka prokuratuuri töötajatel neis kuritegudes oma osa?

* Nagu selgub kohtuotsusest, olid kriminaalasja segatud veel mitmed eraisikud, kelle nimesid kohtuotsus ei kajasta. Ajakirjanduse andmetel oli vahi all näiteks Ats Pärnaste. Kas tema osatähtsime selles kriminaalasjas piirdus ainult šašlökiküpsetamisega või oli ta asjaga seotud ka lähemalt?

* Kas prokuratuur arvestas ka nende andmetega, mis tulid Põdra kohta Läti julgeoleku- struktuuridelt ja mis kajastasid Põdra sidemeid Läti allilma- telagestega?

* Kas üksikud RAB-i töötajad olid seotud Põdraga ja osutasid talle ebaseaduslikke teeneid?

* Kas kapo komisar Viljar Subka vabastati töölt seoses ebaseaduslike teenetega Põdralt?

* Miks Meelis Tanieli kriminaalasi eraldati Indrek Põdra kriminaalasja menetlusest? Kas põhjuseks on ainult see, et Taniel otsustas pika menetluse kasuks ega läinud kokkuleppele prokuratuuriga?

* Kas Indrek Põder kasutas Vene allilmailiitritega kohtumiseks töölahetusi, kui ta käis Riias, Inglismaal ja Prantsusmaal?

* Kas keegi kavatseb uurida Indrek Põdra mahitatud politseiametnike vabastamist ja kriminaalmenetluste alustamist?

Kuigi seda menetlust on lastud paista suure tööõidu ja enesepuhastusena, jäävad kokkuvõttes paljud otsad õhku rip- puma, ja seetõttu on lõpptule- mus poolik. Sellise kiirustatud lahendusega ei näita õiguskaitse- organid mingil juhul läbi- paistvust ja avatust, vaid asi muutub analüüsimisel veel segasemaks.

Nädala juubilar MAI TREIAL 60

Mälumänguküsimusele, keda Eesti poliitikutele on autasustatud Itaalia Vabariigi Teeneteordeni Komandöriiristiga, pakutakse usutavasti kõige enne vastuseks mõnda militaarse tegevusega meest. Tegelikult on selle tunnustuse pälvinud nii sarmilt kui ka vaimujõult naiselik Mai Treial, üks staažikamaid poliitikuks, kes 22. mail juubelit tähistas.

Itaalia ordeni komandöriiristi pälvis Mai Treial suuresti seetõttu, et juhtis Riigikogu Itaalia sõprusrühma. Mai on olnud võlutud selle lõunamaa loodusest, ajaloo- ja kultuuriväärustest. Puhkehetkedel kuulab ta sageli plaadilt „kolme kuulsa tenorit“.

Valgamaal sündinud ja Tartu Ülikoolis juristiksi õppinud naiselähevad aga kõige rohkem korda Eestimaa rõõmud ja mured. Küllap sel põhjusel on teda valitud Riigikogusse tervelt neli korda – 1995., 1999., 2003. ja 2007. aastal.

Parlamenditöö esimesel perioodil Mai Treial esindas Eesti Perede ja Pensionäride Liitu ning oli aastail 1994–2000 ka selle eesotsas. Mitme erakonna ühinemisel sai temast rahvaliidlane ja selle erakonna üks eestvedajaid.

„Puutusin Maiga tihedalt kokku oma lühikese poliitiku-elu kõigil etappidel: Riigikogusse kandideerides, valitsuskooalitsioonis, parlamendi fraktsioonides koos tegutsedes, peaministrikabinetis nõu

pidades,“ meenutab tänane Eesti Olümpiakomitee president Mart Siimann, kes aastail 1997–1999 oli valitsusjuht. „Pea Maist väga lugu. Ta on arukas, analüüsiv, töökas, tundliku sotsiaalse närviga poliitik. Tema süda, hing, hool ja tähelepanu kuuluvad nendele, kel on raske, kes oma muredest jagu saamiseks vajavad tuge ja toetust. Mai on leebe ja naiselik igapäevasel suhtlemisel, samas visa, vintske ja järjekindel oma eesmärkide teostegemisel ning valijate huvide kaitsmisel,“ kiitis Siimann. Rahvaliidu avalike suhete juhina töötanud Manuela

Pihlap samuti rääkis sünnipäevalapsest austusega ja lugupidavalt: „Mai on alati tegutsenud eesmärgiga jõuda iga ühiskonnaliikmeni ning loodab kõiki abivajajaid nõustada ja leida nende muredele lahendusi. Ta võtab kõiki küsimusi isiklikult.“

Manuela sõnul peab Mai poliitikuna oluliseks põlvkondadevahelise sideme hoidmist, et mäletaksime, kust oleme tulnud ja mis on meie tõelised püsiväärtused. Ta on võtnud hoiaku, et just tema eakaaslaste kätes on võimalus hoida noorte ja vanade sidet. Mait saab õppida vanaema-tarkust. Kuigi iga inimene ja

eriti naine on kordumatu, küsisin Manuela Pihlapilt, millise iseloomujoone poolest ta Mai Treialiga sarnaneda sooviks.

„Kindlasti on see tema ääretu põhjalikkus ja pühendumine ühiskonnaprobleemide lahendamisel. Mõnevõrra vähem tunneb avalikkus Maid kui vanaema. Vaatamata sellele, et parlamendis tuli juhtida sotsiaalkomisjoni ning erakonnas erinevaid struktuure, lisaks koostööliitude ja ühendustega, pole Mai hetkekski jätnud tagaplaanile oma lapselapsi. Olen Maid vanaemana alati imetlenud! Soovin, et minust saaks kunagi temasarnane vanaema!“

Manuela ei unusta mainimast, et kindlasti vääriks märkimist Mai suurepäraseid hoidistretseptid. „Olen isegi kasutanud tema nõu ning ka minu riulilt võib leida tema näpunäidete järgi valmistatud moose, kompotte ja muud paremat.“ Manuela Pihlap avaldab lootust, et Mai Treiali loodu kasvaks edasi ja oleks hoitud – olgu selleks siis tema õpetussõnad, panus seadusandlusesse või inimsuhtes. „Kuigi öeldakse, et asendamatuid ei ole, siis meie praeguses sotsiaalpoliitikas on tunda tema puudumist,“ tunnistas juubilar noor mõttekaaslane.

„Mai päästis Jõgeva kultuurikeskuse,“ ütleb esimese asjana Jõgeva elanik ja linna üks staažikamaid ettevõtjaid OÜ Juta&Kaido juhataja Kaido Lehtla. Ta tunneb heameelt, et Eesti üks kauaaegsemaid ja põhimõttekindlaimaid poliitikuks elab tema kodulinnas. „Ta leiab alati aega kuulata kaasinimesi, soovitada lahendusi, võimalusel abi pakkuda. Jõgeva linna hüüdnime silmas pidades võib öelda, et Mai on sooja südamega naine Eestimaa külmapealinna!“

Mai Treial on korduvalt valitud Jõgeva linnavolikogusse ja ta osaleb ka praegu selle töös, juhtides Rahvaliidu fraktsiooni. Rahvaliitu enam pole, fraktsioon kannab aga ikka sama nime.

„Mai on toonud volikogu mikroklimate tarkust, vääri-

kust, hoolivust. Tema jutt ei jätta ükskõikseks. Teda kuulavad tähelepanelikult nii mõttekaaslased kui ka oponentid,“ räägib Lehtla.

„Riigikogu liikmena on Mai Treial andnud oma panuse selleks, et märkimisväärne osa riigieelarve rahadest on jõudnud Jõgevale siinsete laste-aedade, koolide, raamatukogu jt kultuuri-, sotsiaal- ja haridusobjektide remondiks,“ meenutab Lehtla. „Tervislikke harrastusi väärtustava inimesena on Mai koos Rahvaliidu erakonna kaaslastega toetanud kodulinna spordielu, iseäranis saalihokit ja jäähokit.“

Jõgeva kultuurikeskuse juhataja, linnavolikogu liige Airi Rütter läks oma mälestustega tagasi 1990-ndate keskpaika. „Tollal kohalikud omavalitsuses võimalulijad ja neid toetavad ärimedid tahtsid sulgeda Jõgeva kultuurimaja vähese külastatavuse tõttu ja kohandada see kaubanduskeskuseks. Mai Treial kutsus Jõgevale tollase kultuuriministri Jaak Alliku, kes sellele plaanile piiri pani.“

Juubeliloo lõpetuseks veel üks huvitav tähelepanek. Suure poliitikasse jõudnud ja Jõgeva- maaga tihedasti seotud veetlevate naiste esnimed algavad miskipärast M-tähedega: Mai (Treial), Marika (Tuus-Laul), Margi (Ein).

Jaan Lukas

NÄDALA MEEDIANUPUD

Mitte Rahvusringhäälingu juhatus, vaid poistebänd

ERR-i juhatuses sunniti lahkuma üks liige – seni ainsa naisena sinna kuulunud Tiina Kaalep (pildil). Otsuse nõukogule teda mitte enam uude juhatusse esitada tegi ERR-i juhiks tagasi valitud reformierakondliku taustaga juhatuses esimees Margus Allikmaa. Kaalepit on seotud IRL-i taustaga.

Juhatusse jäid edasi Hanno Tomberg, Joel Sarv ja Jaak Raie. Nemad ja Allikmaa moodustavadki nüüd neljakesi ERR-i juhatuse, kuigi ringhäälinguseadus näeb sinna ette viis liiget.

Postimehes 15. mail ilmunud sellekohase informatsiooni (pealkirja all „Allikmaa ei näe ERRi nõukogus Kaalepile kohta“) juures ilmusid nii mõnedki kommentaarid, mis Allikmaa (vähemalt pealtnäha meessovunistlikku) sammu heaks ei kiitnud.

Edvard Ljulko kirjutab oma nime all: „Kõrvalt vaadates ei jätta tõesti eriti elutarka või läbimõeldud muljet, kui nüüd nii ERRi nõukogu ja juhatus on puhtalt „meeskonnad“. Esinduslikkuse põhimõttel see tehtud pole. Statistiliselt on ka ebatõenäoline, et kompetentsuse järgi valides selline koosseis oleks tekkinud. Äkki on „mugavam“ poiste kambas töötada, asjad liiguvad edasi sujuvamalt, mõistame üksteist paremini? Aga avalik-õigusliku meediaorganisatsiooni ja programmi juhtimisel võib selline sooselis olla problemaatiline.“

Teine kommenteerija, aliase all „Ära panemine“, arvab, et „Juhatuses esimehe nägemus ei lange kokku meie presidendi hiljutise kõnega. Eesti Rahvuslik Ringhääling peaks olema igati eeskujuks, et otsustajate ringis on kindlasti koht naisel. Ja ei saa väita, et tegu ei ole oma ala professionaaliga.“

Topelt häbi on, et ka Eesti Rahvusliku Ringhäälingu nõukogus on ainult mehed. Isegi, kui mitte rääkida %-st, siis kahtlemata on oluline, et mõlemas koosluses peab ka naistele koht olema olemas. Selliste „poistebändide“ moodustamine ongi piiratuse tundemärk.“

Kesknädal ei ole küll väga tugev sookvootide eestvõitleja, kuid lisab siiski omalt poolt, et kuna meediatarbijatest suurem osa on kõigi uuringute järgi just naised, siis Allikmaa lahendus ei ole tõepoolest väga tark – seda enam, et sahitatakse, nagu saaks juhatus puuduvaks viiendaks liikmeks taas mees – Andres Jõesaar.

Eelmisel nädalal pidas oma esimese koosoleku uus Rahvusringhäälingu nõukogu, kuhu valiti kolm uut liiget-eksperti: kommentsmeediaga seotud Mart Luik, Vanemuise teatri juht Paavo Nõgene ja suhtekorraldaja, endine raadioajakirjanik Agu Uudelepp. Senise liikmena jätkab pankur Rain Tamm. Esimeheks valiti Uudelepp. **Kn**

“Pehmed ja karvased” tulevad tagasi

Poliitsatiiri-nukusari “Pehmed ja karvased” jookseb sügishooajast taas ETV kanalil. Kunstniku ja lavastaja Hardi Volmeri juhtimisel ning valdavalt Toomas Kalli steenaariumi järgi tehtud saated on televaatajate ees olnud 2001. aasta 31. detsembrist.

ETV on peatoimetaja Heidi Pruuli kaudu väljendanud rõõmu sarja naasmise üle erakanalilt avalik-õiguslikku eetrisse. Pruuli sõnul tuli sari masu rabeled algusajal eelarvenappuse tõttu loovutada, kuid õnneks vaataja sai lemmiktegelastele kaasa elada. Pruuli loodab käpiknukk-poliitikute sarja jätkumisest ühiskonda tervendavat jõudu.

“Meil on nii head tegelased, et enamasti nad kirjutavad ennast ise, meie oleme vaid vahendajad. Saade aitab ehk

Kaader vanast saatest: pehmed ja karvased Savisaar ja Kallas.

veidikenegi poliitikuid ohjes hoida. Aga kuna kirjutame n-õ tellija materjalist, siis on aeg-ajalt ikka juhtunud, et mõni nädal ei toimu midagi põnevat – sel juhul tuleb oma professionaalsed oskused täiel määral tööle panna. Kuid praegust pilti vaadates seda hirmu ei ole,“ kirjeldas loomulikul protsessi sarja kaasstenarist Gert Kiiler.

ERR pressiteat

„Meedia keskpunkt“ Tallinna Televisioonis

Hooaja lõpusaade!

„Meedia keskpunkt“ kesknädal kell 19.30 - 20.30

23. mai teemad:

- * Kas Eesti sammub poliitseiirigi poole?
- * Baltimaade koostöö võimalikkusest
- * Kooliaasta lõpust võib saada koolide lõpp
- * Kuidas saade MKP on meedias vastu kajanud

Kordusaade kolmapäeva hilisõhtul

Osalevad: MART UMMELAS, URMU REINDE, ALLAN ALAKÜLA.

Saadet juhivad HEIMAR LENK